

krājumi sagādā gandrīz nepārvarāmas grūtības sveš-
tautietim — pētniekam. Arī mūsu pašu pētījumi, neizejot
no abiem cieši saistītiem dziesmas elementiem — tekstu
un melodiju, novedusi pie nepilnīgiem slēdzieniem
attiecībā, piemēram uz dziesmas formu, metru un arī
valodas formu elementiem. Beidzot, izejot no melodikas
struktūras un stila, kopā ar teksta savdabībām, varam
sākt tuvoties dziesmu chronoloģijas problēmatikai.

Apsverot visas minētās, no pašas pieredzes izbaudītās
grūtības un saskatot labākas premises pētīšanai nākotnē,
esmu nodomājusi uzsākt, kopā ar Stokholmas Universi-
tātes Baltu valodu profesora Helge Rinholma atbalstu un
līdzdalību, 1) pārkārtot un sagatavot materiālu iespiešanai,
apvienojot Vītoliņa un Barona publicējumus, un 2) izdot
izlasi angļu valodā ar dziesmas tulkojumiem un kome-
ntāriem, izejot no visiem mūsu dziesmu cikliem, kas saistīti
ar dabas kalendāra ritumu, un tādā veidā veidotu mūsu
„Tautas dziesmu eposu” — latvietis dzīvē, darbā un
svētku svinībās. Ja līdzekļi atļautu, varētu publicēt
plašāku materiālu bez tulkojumiem, ar visām Barona
kopijām (angļu valodas izdevumā pietiktu ar norādi uz
numuru Barona krājumos). Publicēt varētu Stokholmas
Universitātes Baltu valodu studiju sērijas ietvaros.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$4,000.- kā neatmaksājamu
piešķirumu manuskripta sagatavošanas izdevumiem.

ATSAUKSMES: Helge Rinholm, Professor of Baltic
Languages, University of Stockholm: „Dr. Irēna Dunkele
is currently engaged in a research project which seeks to
establish a coordinated classification and catalogue of the
Latvian folk song melodies and texts published by J.
Vītoliņš and K. Barons. The work will include significant
details about the recording, provenience, and ethnographic
context of the songs.

Dr. Dunkele plans to organize the material according
to the natural sequence and social cycles, thereby pro-
viding a convenient setting and position for every subsec-
tion and for any melodic and textual entity, including their
respective range of variation.

If carried through to its conclusion, the catalogue
raisonné of Latvian folk song melodies and texts will pro-
vide an invaluable tool for further research into the
treasures of the Latvian folk songs, and will make the ex-
tant materials accessible to the international community
of scholars. The significance of this work for the future
of Baltic studies can hardly be overestimated.

I therefore recommend that the Latvian Foundation
extend its financial support to Dr. Irēna Dunkele — she
is uniquely qualified to carry out the task that she has
undertaken.”

12. MANUSKRIPU SALIEKAMĀS MA- ŠĪNAS (LASER PRINTER) IEGĀDE

Atbalsts aparātūras iegādei.

DARBA VEICĒJA: Biruta Zommere, ALA Izglītības
biroja pārstāve, 1905 S.W. Pheasant Drive, Aloha, Oregon,
97006.

BIRUTAS ZOMMERES SNIEGTAIS PROJEKTA AP-

RAKSTS: Iespiežamo vielu ieraksta datora diskā. Tā visa
ir pārrēdzama uz TV ekrāna. Tūlīt izdarāmas maiņas,
pielikumi un labojumi. Ļoti vienkārši pārvietojami para-
grafi u.t.t. Katra lapa nobeigtā veidā ir skaidri pār-
skatāma. Viss materiāls, kas redzams uz ekrāna, auto-
matiski ierakstīts magnētiskā diskā. Korrektūras lasīšanu
var veikt uz vietas, vai pārsūtot ierakstīto manuskriptu
pa pastu, vai arī no viena datora uz otru pa telefonu.

Gatavo manuskriptu ar datora saliekamo mašīnu tūlīt
iespējams iespiest. Pieejami dažādi burti un rakstības
veidi, zīmējumi un diagrammas. Iespējama arī iespiešana
krāsās.

Visa mācību viela paliktu uz diska archīvā. Kad vien
būtu vajadzība pēc kādas darba burtnīcas vai grāmatas,
to tūlīt varētu iespiest vēlreiz. Tas drastiski samazinātu
Apgāda inventāru, jo bez liekiem izdevumiem, varētu
iespiest mācību vielu, kad vien un kādos kvantumos
vajadzētu.

Ar saliekamo mašīnu sagatavoto vielu, pati mašīna var
pavairot vajadzīgā skaitā, vai var salikumu nodot jebkurai
spiestuvei pavairot un iesiet. Manuskriptu saliekamā
mašīna Izglītības birojam būtu liels līdzekļu, laika un
darba ietaupījums.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$4,000.- kā neatmaksājamu
piešķirumu saliekamās mašīnas iegādei.

ALA Izglītības biroja vadītājas Māras Soikānes-
Trapānes piezīmē: ALA IB no kopējā ALA budžeta saņem
apm. \$10,000.- No šīs summas turpat puse katru gadu
aiziet vasaras vidusskolu atbalstīšanai. Pārpalikums, ar
kuŗu IB ir jāsaimnieko, tāpat, ir visai niecīgs. Nekādā ziņā
nevar no šīs summas vēl atliecināt līdzekļus, lai ierīci
iegādātos; šādas salikšanas ierīces iegāde ļoti palētinātu
jaunu mācības līdzekļu sagatavošanu, jo nebūtu vienīgi
un tikai jāpaļaujas uz tām retajām saliktuvēm, kas var
salikt tekstus latviešu valodā.

13. SAGLABĀSIM VĒRTĪBAS

Atbalsts maza metiena grāmatu iespiešanai.

DARBA VEICĒJS: Staņislavs Duļevskis, 55 Himelfarb
Street, Mills, Massachusetts, 02054.

**STAŅISLAVA DUĻEVSKA SNIEGTAIS PROJEKTA
APRAKSTS:** Mazāk pazīstamu un jaunu autoru darbus
apgādi nespēj izdot grāmatās, jo mazā metiena dēļ
grāmatas cena būtu ļoti augsta. Otrs iemesls — strauji
samazinājušies lasītāju skaits. Cita veida robs ir, ja
izpārdotai grāmatai rodas daži desmit pircēji, bet to nevar
dabūt.

Projekts SAGLABĀSIM VĒRTĪBAS, saņemot LF
piešķirumu, dos iespēju subsidēt 360 līdz 1400 lpp.
sagatavošanu jaunu grāmatu iespiešanai — salikuma vai
rakstāmmašīnas burtiem. Jaunās grāmatas projekta
veicēji nosūtīs vismaz četrām krātuvēm — bibliotēkām,
recenzentiem un sludinās „mazajā” presē, ka tās var
iegādāties. Ieņēmumi segs iespiešanas un brošēšanas
izdevumus un eventuālu atlikumu pievienosim LF pie-
šķirumam.

Sākumā jāpārspiež Aivara Ruņģa REPORTIERA

53
ROKAS GRĀMATA, varētu sekot Astrīdas Jansones PAGĀTNES ĒNĀ (luga), Anšlava Egliša DIVI KĀPIENI (stāsts, kas iespiests 1961. g. tikai 400 eksemplāros).

Darba veicēji: Staņislavs Duļevskis, Nora Kūla-Priedīte un vismaz viens pieaicināts lietpratējs; arī acināti talcnieki. Projekta dalībnieki un veicinātāji jau ir iemaksājuši pie ŽURNĀLS, Inc., \$600.- darbu sāksšanai.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$4,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Projekta atbalstītāju iemaksa \$600.-; no Kultūras fonda lūgs \$1,000.-.

ATSAUKSMES nav saņemtas.

14. „EDĪTES HAUZENBERGAS-ŠTURMAS VĒSTULES JĀNIM RUDZĪTIM 1947-1970”

Atbalsts grāmatas izdošanai.

DARBA VEICĒJI: Jānis Krēslinš, sen. (koordinators), 3413 Giles Place, Bronx, New York, 10463; Roberts Krūklītis (izdevējs).

JĀŅA KRĒSLIŅA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Valodnieces Edītes Hauzenbergas-Šturmas (1901-1983) vēstules literatūras kritiķim Jānim Rudzītim (1909-1970) rakstītas laikā no 1946. g. līdz 1970. g.; iespēšanai pārrakstījusi un sakārtojusi literāte Ofēlija Sprogere, kas ir arī uzrakstījusi ievadu un piezīmes. Edīte Hauzenberga-Šturma ir viena no latviešu izcilākajām valodniecēm, kuŗas nopelni un publikāciju skaits ir ļoti liels: no 1922. līdz 1935. g. viņa bija dialektoloģijas materiālu vākšanas pārzine Latviešu folkloras krātuvē, no 1941. līdz 1944. g. Latviešu valodas krātuves pārzine, tai pašā laikā būdama docente Latvijas universitātē. Trimdā no 1946. līdz 1949. g. Hauzenberga-Šturma ir profesore Baltijas universitātē Pinebergā, pēc tam ilgus gadus profesore Bonnas universitātē Vācijā.

Ilgus gadus Hauzenberga-Šturma ir profesora Jāņa Endzelīna galvenā līdzstrādāniece, no 1923. līdz 1944. g. palīdzēdama Endzelīnam rediģēt un turpināt Kārļa Mūlenbacha monumentālo Latviešu valodas vārdnīcu, kas sešos sējumos tika pārspiesta Čikāgā no 1953. līdz 1956. g. Šīs vārdnīcas gala vārdos Jānis Endzelīns rakstījis: „Viņas vārds, ja vien viņa pati to vēlētos, būtu mināms uz šā darba titullapas blakus manējam.” Hauzenberga-Šturma ir arī viena no Imantas apgādā Kopenhāgenā izdotā daudzsējumu krājuma Latviešu tautas dziesmas redaktorēm.

Edītes Hauzenbergas-Šturmas vēstules satur ārkārtīgi bagātus un plašus materiālus par latviešu valodas attīstību un pētniecību — gan laikā līdz Otram pasaules kaŗam, gan pēc tam trimdā un Padomju Latvijā. Vēstules satur arī izvērtējumus un atmiņas par savu ilggadīgo darba biedri Jāni Endzelīnu, tāpat citiem trimdas, padomju un rietumpasaules baltu valodniekiem. Vēstulēs arī plaši komentāri par latviešu rakstniekiem, rakstniecību un latviešu trimdas dzīvi.

Vēstules rakstītas suverēnā stilā, neparasti bagātā valodā, bieži ar lielu humoru. Tas ir, Jāņa Rudzīša vārdiem, „izcils valodas piemineklis”.

Šis krājums ir nozīmīgs ne tikai tiem, kam rūp latviešu valodas un tās pētniecības likteņi, bet arī visiem saistošas lasāmvielas un mūsu vēstures cienītājiem. Krājumu, pabalstu saņemot, ir apņēmies izdot Roberta Krūklīša apgāds.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$3,500.- kā neatmaksājamu piešķirumu grāmatas izdošanai.

ATSAUKSMES: Bejamiņš Jēgers, literatūrzinātnieks: „Ofēlija Sprogere Zviedrijā ir pārrakstījusi, sakārtojusi un sagatavojusi iespēšanai mūsu izcilās valodnieces E. Hauzenbergas-Šturmas vēstules, ko viņa rakstījusi pazīstamajam literatūrkritiķim Jānim Rudzītim laikā no 1946. līdz 1970. gadam.

Ofēlija Sprogere jau agrāk sakārtojusi Rudzīša apceres ar nosaukumu „Starp provinci un Eiropu” (1971. g.) un rūpīgā apdarē laidusi klajā Rudzīša rakstus Ziemeļblāzmas apgādā 1977. g. ar vairāk nekā 900 lappusēm. Viņa tāpēc ir labi sagatavota laist klajā un komentēt Hauzenbergas-Šturmas vēstules Rudzītim. Hauzenberga-Šturma pieder pie tās mūsu valodnieku paaudzes, kam bija iespējams sadarboties ar mūsu izcilāko valodnieku J. Endzelīnu. Man ir bijusi laime būt viņas skolniekam un vēlāk ar viņu sarakstīties un arī satikties.

Varu liecināt, ka savās vēstulēs Hauzenberga-Šturma ārkārtīgi asi vēro latviešu valodas attīstību un pētniecību gan trimdā, gan dzimtenē. Tā kā viņa bija Endzelīna darba biedre ilgus gadus, strādājot gar Latviešu valodas vārdnīcu, tad viņai ir bijusi iespēja Endzelīnu iepazīt vairāk nekā nevienam citam. Vēstulēs tad arī parādās atmiņas, ne tikai par Endzelīnu, bet arī viņas piezīmes par daudzām trimdas personībām un parādībām.

Nav šaubu, ka Hauzenbergas-Šturmas vēstules ir ārkārtīgi nozīmīgas kultūras vēstures pētniekam, valodniekam, vēsturniekam un ikvienam, kas vēro mūsu dzīvi trimdā ar tās pozitīvajām un negatīvajām īpašībām. Tāpēc sirsnīgi ieteicu Latviešu Fondam atbalstīt šo vēstulju klajā laišanu, piešķirot attiecīgus līdzekļus to iespēšanai.”

15. „STRUKTŪRĀLĀS UN EKONOMISKĀS PĀRMAIŅAS LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBĀ ZEM PADOMJU SAVIENĪBAS OKUPĀCIJAS”

Atbalsts rakstu krājuma materiālu sakopošanas un manuskripta sagatavošanas izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJS: Dr. Juris Zušēvics, 12580 North Bayshore Drive, North Miami, Florida, 33181.

JUŅA ZUŠĒVICA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Plānotais rakstu krājums ir pētniecības darbs par Latvijas lauku iekārtas un gadu simteņiem ilgušās viensētu sistēmas iznīcināšanu, pārveidojot to latviešu tautai svešajā, ekonomiski un struktūrāli neattaisnojamā kopsaimniecību iekārtā.

Rakstu krājums balstīts uz statistisko materiālu un informācijas klāstu, kas publicēts okupētās Latvijas dažādajos periodiskajos izdevumos, statistiskajos pārskatos un rietumu zemēs apzinātos ziņu avotos. Tie raksturotu pārmaiņas Latvijas lauksaimniecības struk-

tūrā, ekonomiskos panākumos, kā arī Latvijas lauku ļaužu dzīves veidā zem uzspiestās kolektīvizācijas. Tā nenozīmē tikai lauku ražošanas formu maiņu, bet ar to saistās arī postīgās pārmaiņas sadzīves veidā, cilvēku attieksmēs pret darbu un piederību savai dzimtajai vietai.

Tentatīvs plānotā darba konspekts:

1. Latvijas brīvvalsts lauksaimniecības stāvokļa raksturojums un statistisks pārskats Padomju Savienības okupācijas priekšvakarā.
2. Pārmaiņas Latvijas lauksaimniecībā pēc okupācijas un Tautas valdības laikā.
3. Lauksaimniecības stāvoklis pēc Latvijas pievienošanas Padomju Savienībai.
4. Lauksaimniecības stāvoklis Vācijas okupācijas gados.
5. Latvijas lauksaimniecība pēc otrreizējās Padomju okupācijas.

Kā līdzstrādnieki iesaistīti pazīstami lauksaimniecības speciālisti un pieredzējuši agronomi no brīvās Latvijas laikiem, kas parādījuši interesi un aktivitāti trimdas sabiedriskajā darbā un savas profesijas interesēs: agr. Ernests Donis, agr. Kārlis Valters Liepiņš, agr. Jānis Daģis, agr. Dr. med. vet. A. Vanags, oec. Ansis Rozenbachs, prof. Dr. J. Labsvīrs, doc. A. Ribowski, agr. K. Avens, V. Hāzners, V. Liniņš, P. Rozenbergs u.c.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$1,200.- kā neatmaksājamu piešķirumu, kuŗu sadalīs līdzstrādnieku vajadzībām un materiālu vākšanai, kopēšanai, pārrakstīšanai un citām vajadzībām.

ATSAUKSMES: Vilis Hāzners, sovjetologs, bij. Komitejas Latvijas brīvībai priekšsēdis: „Savā iesniegumā autors ir motivējis šī darba nepieciešamību un lietderību. Projekts ir ļoti rūpīgi iecerēts un pēc tā sagatavošanas to paredzams izdot grāmatā, ev. pat angļu valodā, lai tā izgaismotu komunistiskās lauksaimniecības aplamās rīcības un citas ēnas puses.

Personīgi ļoti labi pazīstu Dr. agr. Juri Zuševicu, viņa rūpīgo pieeju ikvienam zinātniskam darbam, tāpat viņa

pieteiktos līdzstrādniekus, atrodu par vajadzīgu un nepieciešamu lūgt LF neliegt savu atbalstu projekta autora lūgumam.”

Arvids Bļodnieks, Latviešu Institūta padomes priekšsēdis: „Ir domāts apskatīt Latvijas lauksaimniecības vēsturi, uzplaukumu brīvības gados, grūtības vācu laikā un postu Padomju okupācijā. Pēdējā posmā paredzēts uzsvērt lauku sētas noārdīšanu piespiedu kolhozu ierīkošanā un šī procesa iespaidu uz latviešu tautas dabu, darba mīlestību un dzīves ziņu. Savāktos materiālus izdos grāmatā. Pievienos arī nodaļas par mežkopību un veterināro aprūpi okupāciju gados.”

16. PROF. JĀŅA SILIŅA KAPITĀLDARBS „LATVIJĀS MĀKSĻA 1800-1970”

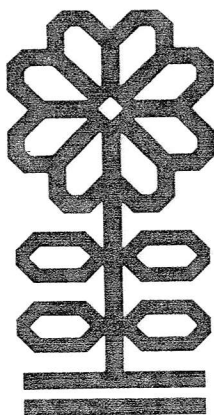
Atbalsts grāmatas trešā sējumā (1940-1970) iespiešanas izdevumu segšanai. Latviešu Fonda padomes iesniegts projekts.

DARBA VEICĒJS: Prof. Jānis Siliņš, 426 — 15th Avenue NE, St. Petersburg, Florida, 33704.

LATVIEŠU FONDA PADOMES SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: „Latvijas māksla 1800-1970” ir prof. Jāņa Siliņa mūža darbs. Pirmais sējums (1800-1914) iznāca divās grāmatās 1979. gadā. Otrais sējums (1915-1940), arī divās grāmatās atrodas salikšanā Daugavas apgādā. Trešais sējums (1940-1970) apskata trimdas un okupētās Latvijas mākslu. Manuskripts ir pabeigts.

Pabalsts palīdzēs segt prāvos iespiešanas izdevumus. Lai nodrošinātu piemērotu kvalitāti krāsainiem attēliem (ap 1000) grāmatas cena iznāktu ļoti augsta. Saņemot Latviešu Fonda pabalstu būs iespējams pazemināt grāmatas cenu, lai to varētu iegādāties plašāka lasītāju saime. LF ar pabalstiem ir atbalstījis pirmo divu sējumu izdošanu — kopsummā piešķirot \$7,500.-.

SAIMNIECĪBA: LF padome, trešā sējuma izdošanas atbalstam, ierosina atvēlēt \$5,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu.

LATVIEŠU FONDA PADOME

Piezīmes:

Aivars G. Ronis
Padomes priekšsēdis
449 South 40th Street
Lincoln, NE 68510
(402) 489-2776

Ilze Sīle
Priekšsēža vietniece
209 East 76th Street
Apt. 2D
New York, NY 10021
(212) 517-7438

Juris Cilnis
Vicepriekšsēdis
19222 Beckford Place
Northridge, CA 91324
(818) 349-8023

Tālis Forstmanis
Vicepriekšsēdis
629 Mill Park Drive
Kitchener, Ont.
Canada N2P 1V4
(519) 893-1435

Anita Padega-Bataraga
Sekretāre
P.O. Box 9255
Schenectady, NY 12309
(518) 370-5924

Juris Petričeks
Kasieris, dalībnieku pārzinis
350 Olive Street
Menlo Park, CA 94025
(415) 324-2066

Guntis Bērziņš
P.O. Box 847, Stn. P
Toronto, Ont.
Canada M5S 2Z2
(416) 762-6398

Andrejs Plakans
2015 Cessna Street
Ames, IA 50010
(515) 292-9538

Klāvs Zichmanis
Apkārtraksta redaktors
215 Sandwell Drive
Oakville, Ont.
Canada L6L 4P3
(416) 847-0341

LATVIEŠU FONDA 1986. GADA BALSOŠANAS ZĪME

LF PADOMEI — lūdzu balsot par ne vairāk kā trim.

Jānis Grāmatiņš
Inta Malēja
Klāvs Zichmanis
Guntis Liepiņš
Laimonis Streips
.....

LF REVĪZIJAS KOMISIJAI — lūdzu balsot par pieciem.

Jānis Aperāns
Ģirts Kaugars
Uldis Klauss
Ervīns Pilmanis
Ināra Vatvare
.....

PROJEKTI — KOPSUMMĀ 20 punkti
(ne vairāk kā 10 punktu par vienu projektu)

Projekts Nr. 1
Projekts Nr. 2
Projekts Nr. 3
Projekts Nr. 4
Projekts Nr. 5
Projekts Nr. 6
Projekts Nr. 7
Projekts Nr. 8
Projekts Nr. 9
Projekts Nr. 10
Projekts Nr. 11
Projekts Nr. 12
Projekts Nr. 13
Projekts Nr. 14
Projekts Nr. 15
Projekts Nr. 16

ŠĪ BALSOŠANAS ZĪME JĀIELIEK MAZĀKAJĀ APLOKSNĪTĒ

Lūdzu, neaizmirstiet uz lielās aploksnes parakstīties un atzīmēt vārdu un adresi. Nenokavējiet nosūtīšanas termiņu!

PILNVARA

Ar šo pilnvaroju mani pārstāvēt
un manā vietā balsot 1986. gada Latviešu Fonda gada sapulcē.

Datums Paraksts

Piezīme. Nosūtiet vai nododiet personīgi šo pilnvaru LF dalībniekam, kurš piedalīsies 1986. gada sapulcē un kuram Jūs uzticat savas pilnvaras. Tālāk pilnvarošana ir iespējama, ja Jūs pašrocīgi pierakstāt: „Ar tiesībām pilnvarot citu LF dalībnieku.”